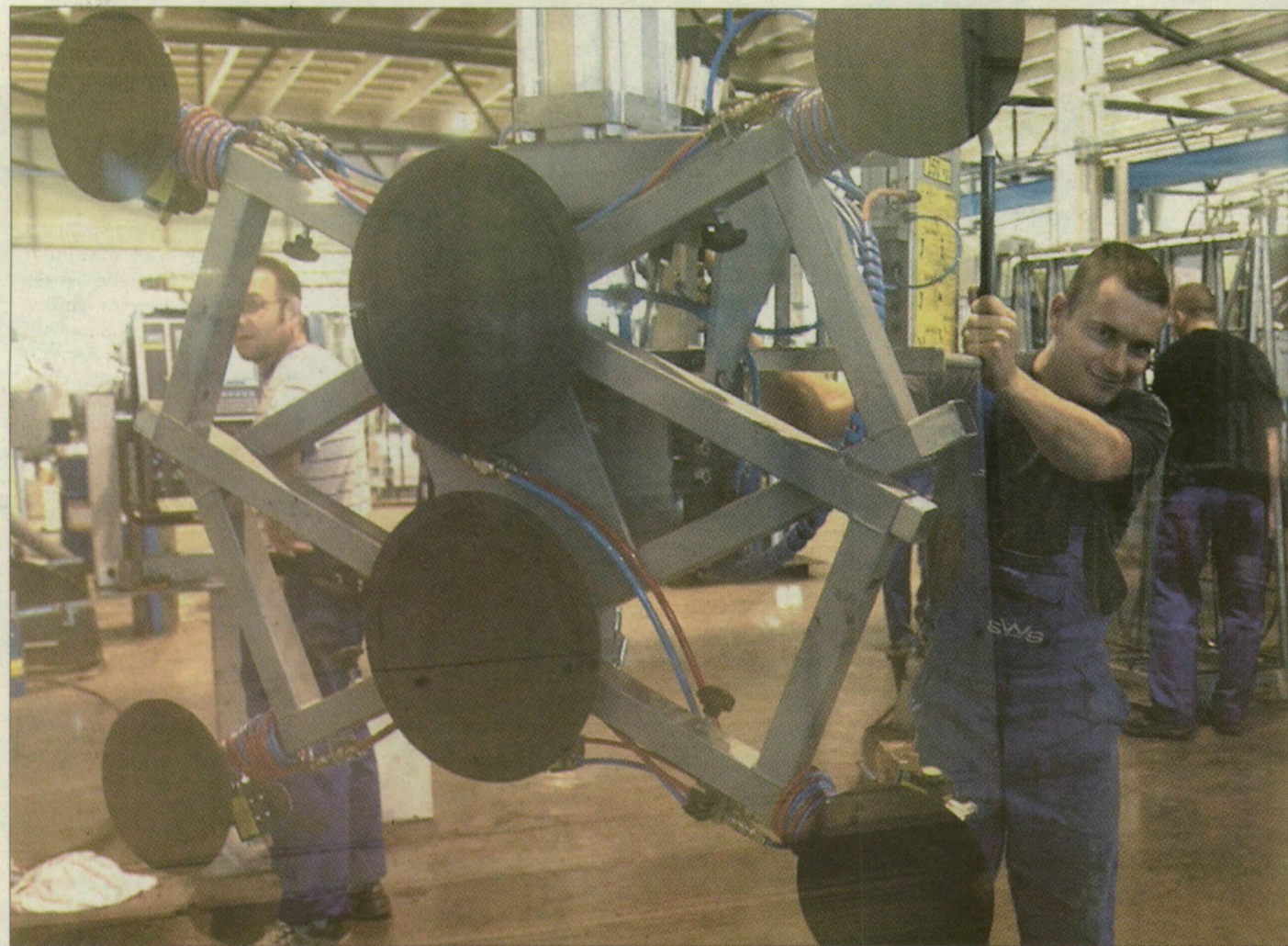

A Délmagyarország Presztízs díjasa közel 150 milliót nyert pályázaton

Lendületben a Szilánk

Automata gépsoron dolgozzák fel az üveget. Sikeres pályázat áll a fejlesztés hátterében

Fotó: Schmidt Andrea

Idén 20 százalékkal növelheti árbevételét a Szilánk Csoport annak köszönhetően, hogy 2005-ben egy GVOP-pályázaton 147 millió forintot nyert technológia-korszerűsítésre. A Délmagyarország Presztízs Díjjal is kitüntetett vállalkozásának lendülete 2006-ban sem hagyott alább.

A szegedi üvegyipari vállalkozás 2005-re elérte, hogy a hazai síkgyeipar meghatározó egységévé váljon: olyan termelő, kereskedelmi és szolgáltató cégesport jött létre, amelynek árbevétele több mint ötmilliárd forint, alkalmazottainak száma pedig meg-

közelíti a 400-at. A fejlődésben azonban nem állt meg. Sipos Aurél, a Szilánk marketing-kommunikációs vezetője elmondta, saját forrásaikkal mellett igyekeznek európai uniós forrásokat találni és sikerrel pályáznak. A vezető laptopján a reggeli első kattintással a Lendület.hu portált jeleníti meg, segítségével azonnal kiderül, milyen új pályázati lehetőség kínálkozik a cégesport számára.

A GVOP technológia korszerűsítési pályázatát 2005-ben – azzal egy időben, hogy a Délmagyarország Presztízs Díját is átvették – a cégesport zászlóshajója, a Szilánk Zrt. nyerte el: általa olyan beruházást sike-

rült megvalósítani, amely 2006-os fejlődését megalapozta. A projekt során komplett, 2700 milliméter magas – az országban csak Szegeden található ez a méret – automata szigetelőüveg-gyártó gépsort vásároltak lapprésses gáztöltővel, távtartó hajlítógéppel, automata üvegszabázzsal. A gépsoron emberi kéz érintése nélkül, 34 másodperc alatt lesz a szabott üvegből késztermék.

– Ez a gépberuházás egyedülálló Magyarországon – mondta Sipos Aurél –, segítségével a Szilánk a legmodernebb és a legnagyobb kapacitású szigetelőüveg gyártójává vált. – Harminc százalékkal több, kiváló minőségű szigetelőüveg egységet tudunk előállítani, mint a sikeres pályázat és gépvásárlás előtt. A kommunikációs vezető csak érdekességként említette meg, hogy a kész pályázati dokumentáció súlya mintegy 6 kilogramm volt. A további tervek közé tartozik 2006-ban, hogy az üvegedzésnek is megteremtik az alapjait, aminek egyenes következménye, hogy további munkahelyeket teremtenek. A Presztízs díjas cégesportnak pedig a presztízse is tovább nő azzal, hogy tovább szépül az épület homlokzata és utcafrontja.

FEKETE KLÁRA

MA MÁR TÖRTÉNELEM

Magyarország legnagyobb üvegyipari társaságát Varga Gusztáv cégvezető korábbi egyszemélyes vállalkozásából hozta létre. Családjában az üveges szakmának tradíciója volt: édesapja, annak testvére és a nagypapa is ebből élt. Szülei üvegező-képerkerető műhelyét kilencedik, legkisebb gyerekként ő vitte tovább a 70-es évektől. A mai Szilánk közvetlen elődje pedig az az 1989-ben alapított egyéni vállalkozás volt, amelynek logisztikai bázisát mindössze egy műhely és egy kerékpár jelentette (ma egy 17 hektáros ipari park kétharmada a Szilánk cégesporté). Az üveget a bicikli oldalára rögzített fakerettel tolta végig a városban. Az ugrásszerű változások 1991-től következtek be, a klasszikus szolgáltató típusú üvegező kereskedéssel bővítette – ekkor már 5 alkalmazottja volt –, majd gépesítette, elsőként Szegeden. A tudatos fejlesztéssel, pályázatokon nyert forrásokkal és saját erejével elérte, hogy üvegnagyhatalmá vált Magyarországon. A Szilánk Rt. szigetelőüveg-gyártó gépek termékcsaládjára 2005-ben magyar termék nagydíjas lett.

Sallay Tibor hatvan óra alatt, mesterséges anyagok felhasználása nélkül varrt meg egy pár lábbelit

Ismét kézműves termék lett az igényesebb cipő

Az országban mindössze öten készítenek kézzel varrott cipőket – köztük egy szegedi cipész. Mindannyian egy évtizedek óta kihalt mesterséget élesztettek újra, ezzel együtt pedig ismét presztízst szereztek a lábbeliknek.

A ruha- vagy az ékszerkészítés ma már sokak számára természetes. Aki nem szeretne tucatárut, egyedül elkészítésétől rendelhet magának kosztűmöt, gyűrűt egyaránt. Hasonlóan van ez a cipőkkel is, az egyedi lábbelik varratása azonban még csak nagyon keveseknek igénye. Igaz, nem is találni lépten-nyomon erre szakosodott mestert: az országban mindössze öten foglalhatnak saját tervezésű cipők készítésével. Egyikük Sallay Tibor, aki fiával közösen viszi szegedi vállalkozásukat.

– Egyszer szétment a cipőm, és úgy gondoltam, készítek magamnak egy másikat – mesélt különleges vállalkozásának kezdetéről a cipész, aki eredetileg férfiniszabászatot tanult. – Olyan jól sikerült, hogy a barátaim is elkezdtek kérni, csináljak nekik is valamit. Egyre többfelé ment a híre a munkáimnak, így kaptam újabb és újabb megrendeléseket.

Sallay Tibor elmondta, a hagyományos értelemben vett cipőkészítés már évtizedek óta nem létezik Magyarországon. A nagyüzemi gyártásban külön készülnek a

talpak és a felsőrész, így 30-40 éve már nem is oktatják a teljes cipőkészítési folyamatot. A szegedi szakember is régi könyvekből és egy idős bácsitól tanulta meg a szakmát.

A kézzel készített cipők legnagyobb előnye, hogy pontosan akkorák, mint a láb, hiszen a megrendelő méreteire szabják. Szemben az ipari cipőkkel, melyeket standard méret után gyártanak. Ezekből azt vesszük meg, ami nem szorít, és nem lötyög, vagyis nagyjából jó. Aztán ha a talpunk vagy a sarkunk megfájdul benne, rá kell jönnünk, hogy mégsem volt megfelelő választás. Talán hihetetlen, de egy rossz cipő rengeteg baj forrása lehet, okozhat például fejfájást, sarokfájást vagy gerincbetegséget is.

– Egy kézzel varrott és egy gyári cipő között annyi a különbség, mint a Traband és a Mercedes között. Igazán viszont csak akkor lehet érezni a különbséget, amikor hordja az ember – mondta Sallay Tibor. – Én csak természetes anyagokat használlok, még a szintetikus ragasztó helyett is csirizzel dolgozok. Minden rész varruva van, ezáltal sokkal elasztikusabb lesz a cipő, a műanyag merevítő kiküszöbölésére pedig két hétig tartom kaptafán, hogy megtartsa eredeti formáját.

A tapasztalatok azt mutatják, több nő készített kézzel varrott cipőt, mint férfi – so-

ÚJRAFELFEDEZÉS

Magyarországon nagyjából öt éve indult be az egyedi cipőkészítés. Még csak most kezdik felfedezni maguknak az emberek, holott Angliában például minden úriember kézzel varrott lábbelit hord. Nálunk egyelőre sokan csak státusszimbólumként veszik meg az egyedi cipőket, a tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy legtöbbször visszajárnak és újabbakat rendelnek, hiszen rájönnek, mennyivel jobb viselés ez, mint a gyári.

kan elsősorban amiatt, hogy egyedi darabot tudhassanak maguknak. Béli szezonban elsősorban a ruha anyagából varrt lábbeli a sláger, tavasszal és nyáron pedig az esküvői cipő. És persze mindig vannak különleges kívánságok, most például egy dobos cipő készül – dobbal és dobverővel az orrán.

– Hatvan óra munka van egy pár lábbelivel, nagy türelem kell ehhez a munkához – mondta Sallay Tibor, aki azonban úgy gondolja, megérte ismét feléleszteni a szakma kézműves jellegét. Még akkor is, ha manapság sokan annyira nem igényesek arra, mit hordanak lábukon, hogy gondolkodás nélkül megveszik a pár ezer forintos kínai cipőt, mely egyébként fröccsöntött talpával és műbőr felsőrészével veszélyes hulladéknak számít.

TIMÁR KRISZTA

A fóliás barack

Van új a nap alatt, de nem minden az. Azt mondja egy debreceni kutató a rádióban, új módszert talált ki. Vagy csak átvett? Mindenesre úgy említi, mintha az országban egyedüli lenne. A gyümölcsfákat úgy is lehet ösztönözni a korábbi termésre, hogy a már rosszul prosperáló fóliásátrak alá ültetik be. Körülbelül 20 liter öntözővíz a fej-adag fánként, és mivel csapadék nem éri, gombák ellen permetezni sem kell. Gondolom, a kártevő rovarok se nagyon törtenek be oda, mert ha nekimennének a fóliafalnak, nem is koppannának, mégis elhallgatnának, de ezt csak magam tudom hozzá.

Minden új módszer képes belecimpaszkodni agytekervényeimbe, már kezdeném is átszervezni a kertünket. Majd ha vizek múltán fölszabadul a védekezésből a töménytelen mennyiségű fólia, megpróbálok szerezni annyit, hogy beborítsa az egészet. A fekete is jól jön, abba meg a földiepret szeretem ültetni. Az is hamarabb érik, nem gázosodik, és nem is sárosodik, ha eső veri.

Egyetem ember hirdeti az újat, meg is bíznék benne azonnal magam is. Be is indulna az agyam, ha az elején eszembe nem jutna valami. Az bőki oldalba a lendkereket, hogy egyedülinek mondja az országban. Járnak oda érdeklődők szép számmal, mert mások is fogékonyak az újra. Az a bökkenő, hogy legalább harminc évvel ezelőtt írtam már egy homoki atyafiról, aki fóliásátraiba szorította be az őszibarackot. Rosszul mondom, nem a fákat cipelte be a sátorba, a fóliát húzta föléjük. El is mentem, meg is néztem, meg is írtam. Ha nem hasonlítana emlékezetem az egérrágtá szitához, talán a nevét is meg tudnám mondani, de jobb, ha nem kérdezik. Valahol a Szék-sós-füvésztől fölűton mentünk be, és nem messze a kicsike erdőből találtak a tanyát, mellette a fóliás őszibarackot.

Ó csak a barackkal kísérletezett, a debreceniek szinte minden gyümölcsöt kipróbálnak. Törpére metszik a fákat, hogy elférjenek. A kisebb ugyan kevesebbet ad, de ha sűrűbben teleptik, egálba jöhetnek. A dorozsmai – vagy már domaszéki? – emberünk azonban másként is kihasználta a lehetőségeket. Mire lomtolt az őszibarack, megnőtt alatta a retek. Vegyszervész nem fenyegetett, nem permetezett előtte. Akkoriban nagy ígéret volt a laskagomba is, egy csomó táptalajos zsákok is beállított még. Annak is jól jött a fóliamelegség. Retek, gomba és korábban érő őszibarack – akkori számítás szerint megérte.

Vigyázat, ez a gomba nem kártevője a gyümölcsnek, de jótévedője volt a bukszáknak. Ha tudtam volna, hogy idők múltán megint egyedülként jön elő a módszer, akár minden héten megnéztem volna. Ki nem mondhatom, mennyire becsülöm a tudomány embereit, de ez egy kicsit megbillenti bennem a vízmértéket. Legálább annyira, mint a Németh Bandi első veséátültetése. Azt is elhallgatták, még két elsőnek kellett lennie, és sok-sok évnek eltelnie, mire elismerték igazi elsőségét. Időközben, persze, elűtötték a folytatástól. Jótetted elnyerte a maga büntetését.

Lehet, hogy a mi emberünk föladata a következő évben már. Szép emlékként őrzöm találkozásunkat, ha eljut hozzá a lapunk, talán jelentkezik. Előre is köszönöm.

H. D.

Az év bora Szegeden

Két hónapja indult hagyományteremtő szándékkal az a borkóstoló, szavazós játék, melyben a szervezők – az Ezerjő borszaküzlet és a Rádió plusz – a szegediek által legkedveltebb nedűket keresték. Ahogy Mizsik Attila sommelier, a díj alapítója fogalmazott, nem a szakemberek, hanem az egyre szélesebb, kulturált szegedi borkedvelő társadalom véleményére voltak kíváncsiak. Ezt fejezi ki a díj neve, a „votre santé” francia kifejezés is, melynek szabad fordítása: egészségünkre váljék.

Közel 1500 szavazat érkezett 250 fajta bora – fehér- és vörösborkat kategóriában. Az Év bora Szeged 2006 ünnepélyes eredményhirdetése, díjátadó gálája ma este háromnegyed 6-kor kezdődik az ifjúsági házban, ahol neves borászok jelenlétében osztják ki a Votre Santé-díjakat. A rendezvény fődíjaként – az Év-járát Szoba elnevezésű exkluzív étterem jóvoltából – kisorsolnak egy 200 ezer forint értékű, 16 személyes borvacsorát a meghívottak között.

Nagy türelem és kézügyesség kell a cipőkészítéshez

Fotó: Gyenes Kálmán